

El bilingüisme literari i d'altres falòrnies

En temps en què no sabem ben bé si som en un país bilingüe, diglòssic, multicultural, "global" o què, hi ha un fenomen que sovint fa arrufar el nas. En el macrocosmos de personatges mediaticoliteraris i en la llista de premiats reconeguts amb escriuix, tant des del punt de vista material com editorial, hi ha un conjunt de noms catalans amb obres en la llengua de Valladolid. Ningú s'oposa a res, ningú critica el seu pretès esperit de catalanitat i, en fer-ho, sorgeix sense problemes, o a esquitlletes i amb veu baixa, que aquell o l'altre insigne escriptor renuncia a la pròpia llengua, que es ven, com si la literatura no pogués aconseguir la utopia (per a alguns) de mitjà per guanyar-se les garrofes. Amb convicció o sense, passa alguna cosa quan un escriptor, que algú insisteix a "nostrar", rellisca, diuen, i cau de ple a l'altra vorera i passa, de llarg, Salses i Guardamar.

La llengua i, de retop, la literatura han anat, a contracor o com aquell qui no vol,

de bracet de la política i dels postissos ideològics que corren per aquestes terres de Jaume I. Arribats al cap del carrer, llengua i literatura, llengua i política o el trifàsic llengua-literatura-política acaba per esclatar com un còctel encara que molts no en facin cas.

¿Què passa, però, quan l'ús de la llengua veïna s'usa com a experimentació, com a instrument literari i només amb finalitat literària? ¿Per què dubtem de la inconsciència de catalanitat quan un creador de mentides i esborranys fa servir aquella altra llengua, que no és la materna, per crear llibres, contes, poemes i novel·les? Hem nascut, per sort o per desgràcia, en un espai bilingüe; però sembla que costi d'empassar. Més enllà de la imposició i els temps de censura i clandestinitat, perquè no podem concebre l'ús de l'altra llengua que coneixem i que ens han fet estudiar, per pràctiques literàries sense rerefons i suposicions de mal escarràs.

Hem nascut a Hostalets d'en Bas o a Guardiola de Berguedà i si escrivim un poema en anglès, una novel·la en rus o un drama en alemany ens picaran l'espatlla i, potser, l'ullet. Però, ai, si escrivim un relat en castellà i som veïns de Sant Hilari Sacalm!

Avui no hem de témer per escriure en la llengua que ens plagui, no ens tancaran a la presó, però sí que hem de témer que a un i altre costat ens mirin de reüll quan diem que som catalanoparlants, estudiosos de la llengua de Fabra; però que en lloc d'utilitzar aquarel·les, avui pintarem a l'oli sobre la mateixa tela del dia abans. I és que el català universal parlava en francès i l'autor més prolífic de la literatura catalana traduïa de la llengua mare segons el règim imperant... Entaforem, doncs, tantes falòrnies encara que sigui en el vell i resclosit calaix foradat.

joan josep camacho grau

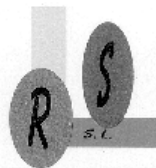
LAMPISTERIA -ELECTRICITAT

CALEFACCIONS

INSTAL·LACIONS DE GAS

C/ Molí, 46 - 48

Tel. 972 46 02 56 Fax 972 46 18 21

Rabassedas-Surós, S.L.

17244 Cassà de la Selva

Distribuidors

SI ES POT IMAGINAR
ES POT FER

Airtel

PER QUÈ NO?

Us desitja una
Bona Festa Major